

İSTİSNA AKDİ KAPSAMINDA ALMANYA'DA İŞ ALAN İŞVERENLERİN SGK İŞLEMLERİ

Bilindiği üzere; Ülkemiz ile Almanya arasında 20.12.1991 tarih ve 21087 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türk firmaları işçilerinin istisna akdi çerçevesinde istihdamına ilişkin anlaşma bulunmaktadır.

Bu anlaşma çerçevesinde, Türk işverenleri ile Almanya'da kurulu firmalar arasındaki ilişki **istisna akdine**, bu anlaşma çerçevesinde Almanya'da çalıştırılan işçiler ile bunları Almanya'ya götüren Türk işverenler arasındaki ilişki **hizmet akdine** dayanmaktadır.

Türk firmalarınca Almanya'ya götürülen işçilerden dolayı firmaların Türkiye'de bulunan merkez işyerleri için (*Almanya'daki işe uygun işkolu kodu ve tehlike sınıfı verilmek suretiyle*) **devamlı** nitelikte olmak üzere işyeri dosyası açılır ve sigortalıların tüm sigorta işlemleri **devamlı** dosyadan yürütülür.

24.04.2004 tarih ve 25142 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti (AFC) Hükümeti Arasında Türk Firmaları İşçilerinin İstisna Akdi Çerçevesinde İstihdamına İlişkin Anlaşmanın Uygulanması Hakkında Tebliğ'in 12'nci maddesine göre;

" Firmalar tarafından AFC'ne çalışmak üzere gönderilen işçilerin sigorta primleri, bu işçilerin AFC'nde bulunduğu süre için 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 78'inci maddesine göre belirlenen sigorta primine esas kazancın alt sınırının 2 katından az olmamak kaydıyla bu miktar ile üst sınır arasındaki kazanç üzerinden ve işe başlama ve işten ayrılma tarihlerinin ayın birinci ve otuzuncu günleri dışındaki bir tarihe rastlaması halleri hâric, her ay otuz gün çalıştığı kabul edilmek suretiyle ödenir. Prim ödeme gün sayıları ile sigorta primleri hesabına esas kazanç tutarının SSK'na yukarıda belirtilen alt sınırın 2 katından az bildirilmesi halinde, eksik bildirim işçinin kusurundan veya yasal zorunluluklardan kaynaklandığının ve bildirim fiili duruma uygun olduğunun firma tarafından kanıtlanması koşuluyla bu bildirimler geçerli sayılır. Firmalar tarafından Türkiye'deki işyerine aldıkları işçilerin AFC'ne götürüldüğü tarihe kadar geçen sürede işyerinde fiilen çalıştırılmaması veya kendilerine ücret ödenmemesi halinde, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun değişik 79'uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları da nazara alınarak gerekli işlem yapılır."

Bu madde ile istisna akdi anlaşması kapsamında firmalar tarafından Almanya'ya çalışmak üzere gönderilen işçilerin sigorta primleri, bu işçilerin Almanya'da bulunduğu süre için **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 82'nci maddesine göre belirlenen sigorta primine esas kazancın alt sınırının 2 katından az olmamak kaydıyla bu miktar ile üst sınır arasındaki kazanç üzerinden ve işe başlama ve işten ayrılma tarihlerinin ayın 1. ve 30. Günleri dışındaki bir tarihe rastlaması halleri hâric, her ay 30 gün çalıştığı kabul edilmek suretiyle ödenecektir.**

Sonuç olarak;

Bu kapsamda işverenlerin aşağıdaki işlemleri yerine getirmesi gerekir.

- ❖ Ülkemiz yerleşik firması ile Almanya yerleşik firması arasında istisna akdinin imzalanması.
- ❖ Ülkemiz firmasına İŞKUR tarafından işçi sayısı yönünden kota tahsis edilmesi.
- ❖ Türk işçileri için Almanya yetkili kurumlarından ön çalışma izni alınması.
- ❖ Teminat mektubu ve diğer gerekli belgelerin ilgili SGK Müdürlüğüne verilmesi.
- ❖ Almanya'ya götürülecek işçilerin Ülkemiz mevzuatına tâbi olduklarına ilişkin belgelerin (AT 11 gibi) SGK tarafından düzenlenmesi.
- ❖ Ülkemiz firması ve işçi arasında örneği İŞKUR tarafından hazırlanan tip iş sözleşmesinin imzalanması.
- ❖ Vize, oturma ve çalışma izinlerinin alınması.

Türk firmalarımızca Almanya'dan istisna akdi kapsamında Almanya firmalarından iş alınması ve Ülkemizden bu kapsamda işçi götürülmesi durumunda işçilerin SGK bildirimleri Almanya'da yapılan işin niteliğine uygun Türk firmalarımızca devamlı SGK dosyası üzerinden bildirilmeli, bildirimleri işe başlama ve işten ayrılma tarihlerinin ayın bir ve otuzuncu günleri dışında bir tarihe rastlaması hâric her ay 30 gün üzerinden sigorta primine esas kazancın alt sınırının 2 katından az olmamak üzere (2022 yılı için $5.004,00 \times 2 = 10.008,00$ TL) yapılmalı ve buna göre sigorta primleri ödenmelidir.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi gönderilirken, belge türü 20 nolu belge türü (İstisna Akdine İstinaden Almanya'ya Götürülen Türk İşçiler) kullanılmalıdır.

Prim oranları, işsizlik sigortası dâhil işçi hissesi %15, işveren hissesi %22,5 olmak üzere toplam prim hissesi %37,5'dir.

Saygılarımızla...

Vizyon Grubu